

نام و نام خانوادگی:

نام آزمون:

تاریخ برگزاری: ۱۴۰۱/۱۰/۰۶

مدت زمان آزمون: --

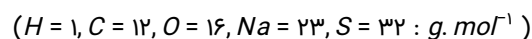
نام برگزار کننده

متوسط

سراسری ۱۴۰۱

۱

درباره یک پاک‌کننده غیرصابونی، چند مورد از مطالب زیر، درست است؟

- همه اتم‌های آن، با پیوند کووالانسی به یکدیگر متصلند.

- در صنعت، با واکنش‌های پیچیده‌ای، از مواد پتروشیمیایی تولید می‌شود.

- عدد اکسایش اتم گوگرد در آن، با عدد اکسایش اتم گوگرد در هیدروژن سولفید، برابر است.

- به صورت سنتی در شهر مراغه تولید می‌شود و به دلیل خاصیت بازی، برای موهای چرب مناسب است.

- اگر گروه آلکیل متصل به حلقه بنزنی در آن، دارای ۱۰ اتم کربن باشد، جرم مولی آن برابر ۳۲۲ گرم خواهد بود.

(۱) دو

(۲) سه

(۳) چهار

(۴) پنج

متوسط

خارج از کشور ۱۴۰۱

۲

درباره محلول ۱ مولار فورمیک‌اسید (محلول A) و محلول ۱ مولار استیک‌اسید (محلول B) در دمای اتاق و با حجم برابر، چند مورد از مطالب زیر نادرست است؟ (نسبت ثابت یونش دو اسید را به تقریب برابر ۱۰ در نظر بگیرید.)

- نسبت $[H^+]$ در محلول A به $[H^+]$ در محلول B، از $\sqrt{10}$ کوچک‌تر است.

- شمار کل یون‌های موجود در محلول ۱۰، ۱ برابر شمار کل یون‌های موجود در محلول B است.

- برای نزدیک شدن مقدار ثابت یونش دو محلول به یکدیگر غلظت محلول B باید ۱۰ برابر شود.

- نسبت شمار مولکول‌های یونیده نشده در محلول A، به شمار مولکول‌های یونیده نشده در محلول B، بزرگ‌تر از یک است.

(۱) یک

(۲) دو

(۳) سه

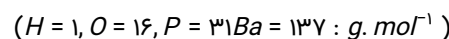
(۴) چهار

متوسط

سراسری ۱۴۰۱

۳

در دمای اتاق، ۲۵۰ میلی‌لیتر محلول باریم هیدروکسید، دارای ۴۲۷/۵ میلی‌گرم از آن است. pH این محلول کدام است و ۱۵۰ میلی‌لیتر آن در واکنش کامل با فسفریک‌اسید، چند میلی‌گرم فرآورده نامحلول در آب تشکیل می‌دهد؟

(۱) ۱۲، ۳۰۰/۵

(۲) ۱۲/۳، ۳۰۰/۵

(۳) ۱۲، ۲۰۰/۵

(۴) ۱۲/۳، ۲۰۰/۵

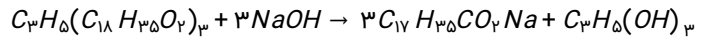
متوسط

درصد پاسخگویی ۲۶%

قلمچی ۱۴۰۰

۴

با استفاده از واکنش زیر می‌توان صابون جامد تهیه کرد. برای تهیه ۴۸۹/۶ گرم صابون، چند میلی‌لیتر محلول سود با $pH = ۱۳/۷$ در دمای اتاق لازم است؟ (بازده درصدی واکنش برابر ۸۰ درصد است و $(C = ۱۲, H = ۱, O = ۱۶, Na = ۲۳ : g. mol^{-1})$ $(\log 2 \approx 0/۳)$)

۳/۲ × ۱۰^۳ (۱)

۴ × ۱۰^۳ (۲)

۲/۵۶ × ۱۰^۳ (۳)

۲ × ۱۰^۳ (۴)

متوسط

درصد پاسخگویی ۲۳%

قلمچی ۱۴۰۰

گزینه‌های دلم دار ۴

۵

چه تعداد از موارد زیر نادرست‌اند؟

• همه بازهای آرنیوس در ساختار خود یون هیدروکسید (OH^-) دارند.

• اگر غلظت محلول اسید قوی تک‌پروتون‌دار، دو برابر شود، pH آن یک واحد افزایش می‌یابد.

• اگر در دمای یکسان pH محلول ۰/۱ مولار HX کوچک‌تر از pH محلول ۰/۱ مولار HY باشد، قدرت اسیدی HX بیش‌تر از HY است.

• از دید آرنیوس، جامدهای یونی اکسیژن‌دار، اسید به‌شمار می‌آیند.

۱ (۱)

۲ (۲)

۳ (۳)

۴ (۴)

متوسط

درصد پاسخگویی ۴۲%

قلمچی ۱۴۰۰

۶

۱۰۰ گرم محلول پتاسیم هیدروکسید با غلظت ۸۴۰ppm، در واکنش کامل با محلول آهن (III) سولفات، چند مول رسوب تشکیل می‌دهد؟ ($H = ۱, O = ۱۶, K = ۳۹ : g. mol^{-1}$) $6KOH(aq) + Fe_2(SO_4)_3(aq) \rightarrow 2Fe(OH)_3(s) + 3K_2SO_4(aq)$

۵ × ۱۰^{-۴} (۱)

۵ × ۱۰^{-۵} (۲)

۷/۵ × ۱۰^{-۵} (۳)

۷/۵ × ۱۰^{-۴} (۴)

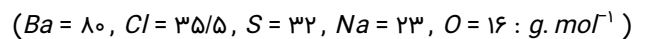
متوسط

درصد پاسخگویی ۲۷%

قلمچی ۱۴۰۰

۷

اگر چگالی محلول ۵ مولار سدیم سولفات برابر $۱/۲ g. mL^{-1}$ باشد، ۹۰ گرم از این محلول دارای چند گرم یون سدیم می‌باشد و با چند میلی‌لیتر محلول ۰/۴ مولار باریم کلرید مطابق معادله موازنه شده زیر واکنش می‌دهد؟ (گزینه‌ها را از راست به چپ بخوانید.)

۳۴-۱۸۷۵/۵ (۱)

۱۷-۱۸۷۵/۲۵ (۲)

۹۳۷/۳۴-۵/۵ (۳)

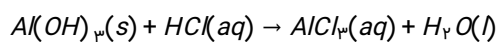
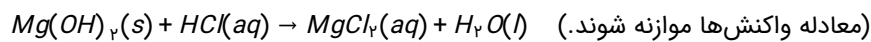
۹۳۷/۱۷-۵/۲۵ (۴)

اگر غلظت مولار یک نمونه محلول استیک اسید (محلول I) و یک نمونه محلول نیتریک اسید (محلول II) با دمای یکسان برابر باشد، کدام مطلب درست است؟

- (۱) غلظت یون‌ها و مولکول‌ها در محلول I، بیش‌تر از غلظت آن‌ها در محلول II است.
 (۲) با افزایش دمای دو محلول به یک اندازه pH دو محلول نیز به یک اندازه تغییر می‌کند.
 (۳) اگر دمای دو محلول به یک اندازه بالا رود، تفاوت غلظت یون‌های موجود در دو محلول، کاهش پیدا می‌کند.
 (۴) اگر غلظت اسید در یکی از محلول‌ها افزایش یابد، ثابت تعادل و درصد یونش دو محلول به یک‌دیگر نزدیک‌تر می‌شود.

۵۰ میلی‌لیتر از یک شربت صدا سید، دارای ۱/۱۶ میلی‌گرم منیزیم هیدروکسید و ۳/۹۰ میلی‌گرم آلومینیم هیدروکسید است. این صدا سید، چند میلی‌لیتر شیره معده با $pH = 1/7$ ، را خنثی می‌کند؟

$$(H = 1, O = 16, Mg = 24, Al = 27 : g. mol^{-1})$$

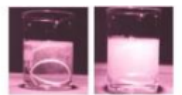
- (۱) ۷
 (۲) ۹/۵
 (۳) ۱۴
 (۴) ۱۷/۵

اگر مقدار ۱۰۹/۵ گرم هیدروژن کلرید/HCl را در یک ظرف یک لیتری قرار دهیم تا تعادل $HCl \rightleftharpoons H_2 + Cl_2$ برقرار شود، پس از برقراری تعادل چند درصد از هیدروژن کلرید تجزیه شده است؟ ($H = 1, Cl = 35/5 : g. mol^{-1}$)

- (۱) ۷۵
 (۲) ۵۰
 (۳) ۲۵
 (۴) ۶۰

عبارت کدام گزینه از نظر درستی یا نادرستی مانند عبارت زیر است؟

« از شدت واکنش اسیدهای با غلظت و دمای یکسان با یک فلز می‌توان به قدرت اسیدی آن‌ها پی برد. »

(A) (B)

- (۱) خاصیت اسیدی محلول هیدروکلریک اسید همواره بیشتر از استیک اسید است.
 (۲) مقدار فراورده‌های گازی حاصل از واکنش کلسیم کربنات با هیدروکلریک اسید همواره بیشتر از استیک اسید است.
 (۳) میزان خوردگی مجسمه‌های مرمری در مناطق پر باران و صنعتی بیشتر از دیگر مناطق است.
 (۴) شکل‌های (A) و (B)، به ترتیب واکنش منیزیم با هیدروکلریک اسید و استیک اسید با غلظت و دمای یکسان را به درستی نمایش می‌دهد.

۱۲

۶/۴ گرم گاز هیدروژن بدید را در مقداری آب حل کرده و حجم محلول را به ۵۰۰ میلی لیتر می‌رسانیم. با افزودن ۵ گرم نیترواسید با خلوص ۹۴٪ به این محلول، غلظت نهایی یون هیدروکسید موجود در محلول در دمای اتاق به تقریب برابر با چند مولار خواهد شد؟

(ناخالصی‌ها در آب حل نمی‌شوند. $(HNO_3) \text{ فرضی } = 0.05 \text{ mol. L}^{-1}$ $(I = 127, N = 14, O = 16, H = 1 \text{ g. mol}^{-1}, Ka$

(۱) $3/3 \times 10^{-14}$

(۲) $6/6 \times 10^{-14}$

(۳) $6/6 \times 10^{-13}$

(۴) $3/3 \times 10^{-13}$

متوسط

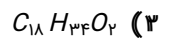
درصد پاسخگویی ۳۲٪

قلمچی ۱۴۰۰

۱۳

روغن زیتون، استری با فرمول مولکولی $C_{57}H_{104}O_6$ است. فرمول مولکولی اسید چرب سازنده آن، کدام است؟

(روغن زیتون تری‌گلسیریدی است که اسیدهای چرب یکسانی در ساختار آن وجود دارد.)

متوسط

درصد پاسخگویی ۲۰٪

قلمچی ۱۴۰۰

۱۴

اگر در اثر حل شدن x گرم HF در یک لیتر آب، غلظت ppm یون فلوئورید در آن برابر ۱۹۰ شود، x به تقریب کدام است؟ (درجه یونش HF برابر ۰.۲۴٪ است.)

($H = 1, F = 19 : \text{g. mol}^{-1}$)

(۱) ۱/۲

(۲) ۸/۳

(۳) ۵/۳

(۴) ۲/۴

متوسط

درصد پاسخگویی ۳۱٪

قلمچی ۱۴۰۰

گزینه های دلم دار ۳

۱۵

چند مورد از مطالب زیر درست است؟

• HI یک اسید قوی بوده و ثابت یونش آن در مقایسه با HCN بسیار بزرگ است.

• به فرایندی که در آن یک ترکیب یونی در آب به یون‌های مثبت و منفی تبدیل می‌شود، یونش می‌گویند.

• کربوکسیلیک اسیدها از جمله اسیدهای ضعیف هستند که تنها هیدروژن گروه کربوکسیل آن‌ها می‌تواند به صورت یون هیدرونیوم وارد محلول شود.

• اسیدهای قوی را می‌توان محلولی شامل یون‌های آب‌پوشیده دانست، به طوری که در آن‌ها هیچ مولکول یونیده نشده‌ای یافت نمی‌شود.

(۱) ۴

(۲) ۳

(۳) ۲

(۴) ۱

چند لیتر محلول ۰/۲ مولار نیتریک اسید می‌تواند ۵ لیتر محلول آمونیاک با $pH = ۱۲/۳$ و درجه یونش ۰/۵ را به‌طور کامل خنثی کند؟
(دما را برابر $۲۵^{\circ}C$ در نظر بگیرید. $\log ۲ \approx ۰/۳$)
 $HNO_3(aq) + NH_3(aq) \rightarrow NH_4NO_3(aq)$

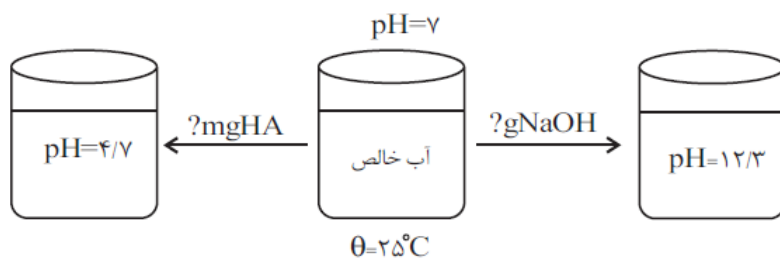
۵ (۱)

۱۰ (۲)

۲ (۳)

۴ (۴)

با توجه به شکل زیر، به ۱۰۰ mL آب با $pH = ۷$ به ترتیب چند گرم سدیم هیدروکسید جامد و چند میلی‌گرم HA باید اضافه شود تا pH مطابق شکل‌های زیر تغییر کند؟ (اسید HA به میزان ۲ درصد یونیده می‌شود و جرم مولی HA و $NaOH$ به ترتیب برابر ۶۰ و ۴۰ گرم بر مول است.) (از تغییر حجم محلول هنگام اضافه کردن HA و $NaOH$ صرف‌نظر کنید. گزینه‌ها را از راست به چپ بخوانید.)
($\log ۲ \approx ۰/۳$)

۶،۸۰ (۱)

۶،۰/۰۸ (۲)

۱۲،۸۰ (۳)

۱۲،۰/۰۸ (۴)

۴۸ میلی‌گرم از اسید قوی HX و ۴ گرم از اسید قوی HY به‌طور جداگانه در ۲ لیتر آب حل می‌شوند. pH کدام اسید با pH عصاره گوجه فرنگی در دمای اتاق برابر است و برای خنثی کردن کامل محلول HY به چند گرم سود نیاز است؟ (در عصاره گوجه‌فرنگی غلظت یون هیدرونیوم ۴×۱۰^{-۶} برابر غلظت یون هیدروکسید است و جرم مولی HX و HY به ترتیب ۱۲۰ و ۱۰۰ گرم بر مول است. از تغییر حجم چشم‌پوشی شود. $\log ۲ \approx ۰/۳$ و $NaOH = ۴۰\text{ g. mol}^{-1}$)

۳/۲ - HX (۱)۱/۶ - HX (۲)۳/۲ - HY (۳)۱/۶ - HY (۴)

۲۰ گرم از گاز HA با جرم مولی ۱۰۰ گرم بر مول و ۱۶ گرم گاز HB با جرم مولی ۶۴ گرم بر مول را به‌طور جداگانه در ۱L آب خالص حل می‌کنیم تا محلول اسیدهای ضعیف آن‌ها حاصل شود. اگر pH دو محلول با یکدیگر برابر شود HA و HB به ترتیب از راست به چپ چند درصد یونش یافته‌اند؟ (از تغییرات حجم چشم‌پوشی کنید)

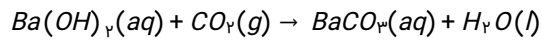
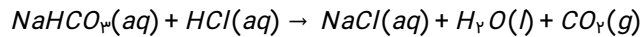
۱/۵ ، ۲ (۱)

۱/۶ ، ۲ (۲)

۱/۶ ، ۲/۵ (۳)

۱/۶ ، ۳ (۴)

اگر ۱۰۰ میلی لیتر محلول جوهرنمک، با ۴۲۰ میلی گرم جوش شیرین به طور کامل واکنش دهد، pH محلول جوهر نمک کدام است و گاز تولیدی حاصل از واکنش، با چند میلی لیتر محلول $Ba(OH)_2$ با $pH = 13$ به طور کامل واکنش می دهد؟ (گزینه ها را از راست به چپ بخوانید. $(\log 5 \approx 0.7)$ ($Na = 23, H = 1, C = 12, O = 16 : g. mol^{-1}$)

۱۰۰ - ۱/۳ (۱)

۵۰ - ۱/۳ (۲)

۵۰ - ۲/۳ (۳)

۱۰۰ - ۲/۳ (۴)

درباره محلول ۰/۱ مولار نیترواسید (محلول I) و محلول ۰/۱ مولار نیتریک محلول اسید (محلول II) با حجم یک لیتر و دمای یکسان، کدام مطلب درست است؟ ($N = 14, O = 16 : g. mol^{-1}$)

(۱) سرعت واکنش دو محلول با مقدار یکسانی از فلز منیزیم، برابر است.

(۲) تفاوت جرم آنیون های حاصل از یونش دو اسید، از ۱/۶ گرم بیشتر است.

(۳) شمار مولکول ها در محلول I، از شمار مولکول ها در محلول II، کمتر است.

(۴) pH دو محلول برابر است، زیرا غلظت مولی و دمای دو محلول یکسان است.

محلول اسیدهای ضعیف HA و HD ، به ترتیب با درصد یونش ۱۲ و ۲/۵ و pH برابر، در دو ظرف جداگانه موجود است. نسبت $[HD]$ به $[HA]$ پیش از یونش، کدام و اگر $[HA]$ برابر $5 \times 10^{-5} mol \cdot L^{-1}$ باشد، pH محلول دو اسید، کدام است؟ (گزینه ها را از راست به چپ بخوانید)

۳/۲۲، ۴/۸ (۱)

۳/۹۱، ۴/۸ (۲)

۳/۲۲، ۵/۶ (۳)

۳/۹۱، ۵/۶ (۴)

چند مورد از مطالب زیر، درست است؟

- کلوئیدها، مخلوط های شفاف اند و عبور نور از آن ها، همانند عبور نور از محلول هاست.
- کلوئیدها، ظاهری همگن دارند و از توده های مولکولی یا اندازه های متفاوت تشکیل شده اند.
- ذرات سازنده کلوئیدها، از ذرات سازنده محلول ها بزرگتر و از ذرات سازنده سوسپانسیون ها، کوچک ترند.
- آب گل آلود، مخلوط ناهمگن از نوع سوسپانسیون است و با گذشت زمان، مواد حل شده در آن، رسوب می کند.

۱ (۱)

۲ (۲)

۳ (۳)

۴ (۴)

کدام مورد از مطالب زیر، درست است؟

- (آ) شربت معده و شیر، مخلوط‌هایی ناهمگن از نوع سوسپانسیون‌اند.
 (ب) مخلوط آب و روغن با استفاده از صابون، به یک کلوئید پایدار تبدیل می‌شود.
 (پ) پخش کردن نور، ناهمگن بودن و ته‌نشین شدن، از ویژگی‌های کلوئیدها، به شمار می‌آید.
 (ت) ذرات سازنده محلول‌ها، یون‌ها و مولکول‌ها اما ذرات سازنده کلوئیدها، توده‌های مولکولی‌اند.

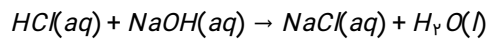
- (۱) آ، پ
 (۲) آ، ب، پ
 (۳) ب، ت
 (۴) ب، پ، ت

متوسط

درصد پاسخگویی ۲۵%

قلم‌چی ۱۳۹۹

در دمای معین، pH محلولی به حجم 200 mL از هیدروکلریک‌اسید با pH محلول 0.2 مولار استیک‌اسید که در این دما 15 درصد یونش می‌یابد، برابر است. مولاریته محلول هیدروکلریک‌اسید چند است و این مقدار اسید با چند گرم NaOH به‌طور کامل خنثی می‌شود؟
 ($H = 1, O = 16, Na = 23 : g \cdot \text{mol}^{-1}$)

- (۱) $0.24\text{ g}, 0.3\text{ M}$
 (۲) $2/4\text{ g}, 0.3\text{ M}$
 (۳) $0.24\text{ g}, 0.03\text{ M}$
 (۴) $2/4\text{ g}, 0.03\text{ M}$

متوسط

درصد پاسخگویی ۲۶%

قلم‌چی ۱۳۹۹

غلظت اسید ضعیف HB ، 10 برابر غلظت اسید ضعیف HA است. اگر pH اسید HA در دمای اتاق، $1/7$ واحد بیشتر از pH اسید HB باشد، ثابت یونش اسید HB چند برابر ثابت یونش اسید HA است؟ ($\log 2 \approx 0.3$)

- (۱) 250
 (۲) 160
 (۳) $2/5$
 (۴) $1/6$

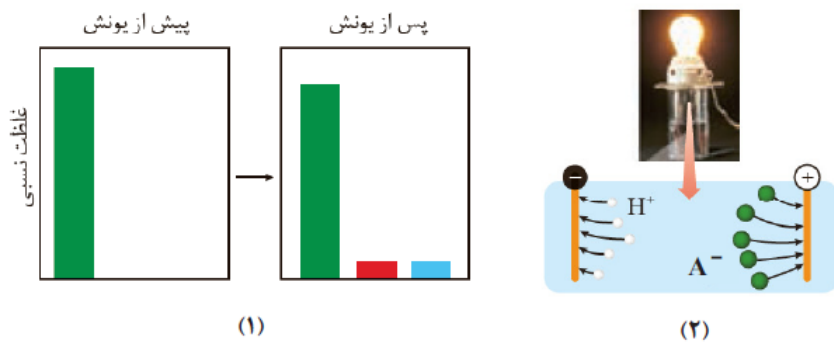
متوسط

درصد پاسخگویی ۳۱%

قلم‌چی ۱۳۹۹

اگر چگالی محلول 20 درصد جرمی HA در دمای اتاق برابر 1.08 گرم بر میلی‌لیتر باشد، pH محلول کدام است؟ (درصد یونش اسید را 4% در نظر بگیرید و $\log 2 \approx 0.3, HA = 216\text{ g} \cdot \text{mol}^{-1}$)

- (۱) $2/6$
 (۲) $1/6$
 (۳) $2/4$
 (۴) $1/4$

۱) معادله یونش هیدروکلریک اسید در آب به صورت $HCl(aq) = H^+(aq) + Cl^-(aq)$ است.

۲) غلظت کل ذره‌های موجود در محلول ۱ مولار نیترواسید از غلظت کل ذره‌های موجود در محلول ۱ مولار استیک اسید بیشتر است.

۳) اگر غلظت اولیه اسید در شکل (۱) برابر با یک مول بر لیتر باشد، در صورتی که درصد یونش برابر با ۱۰٪ باشد، اختلاف غلظت گونه‌های موجود در محلول، پیش و پس از یونش برابر با ۲/۰ مول بر لیتر است.

۴) اگر شکل (۱) نشان‌دهنده رفتار یک اسید در آب باشد، شکل (۲) می‌تواند نشان‌دهنده رفتار این اسید در مدار الکتریکی باشد.

متوسط قلم‌چی ۱۱۳۶۹ درصد پاسخگویی ۲۶٪

در صورتی که در ۱۰۰ میلی‌لیتر از محلول ۰/۱ مول بر لیتر اسید فرضی HA در دمای معین، $2/408 \times 10^{-20}$ یون وجود داشته باشد، به تقریب درصد یونش و ثابت یونش آن به ترتیب از راست به چپ کدام است؟ (از یونش مولکول‌های آب صرف نظر کنید.)

۱) $4 \times 10^{-5} - 0/02$

۲) $2 \times 10^{-4} - 0/02$

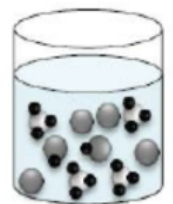
۳) $4 \times 10^{-5} - 2$

۴) $2 \times 10^{-4} - 2$

متوسط قلم‌چی ۱۱۳۶۹ درصد پاسخگویی ۲۸٪

شکل روبه‌رو ۵۰۰ میلی‌لیتر از محلول آبی یک حل شونده را نشان می‌دهد. با توجه به این شکل، کدام گزینه، عبارت زیر را به درستی تکمیل می‌کند؟ (هر ذره را یک مول از آن گونه در نظر بگیرید.)

«این نوع حل‌شونده یک ..... آرنیوس محسوب می‌شود، زیرا با حل شدن در آب مقدار یون ..... را افزایش داده و درصد یونش آن در این محلول تقریباً برابر با ..... درصد است.»

۱) اسید - هیدرونیوم - ۶۷

۲) باز - هیدروکسید - ۶۷

۳) اسید - هیدروکسید - ۳۳

۴) باز - هیدرونیوم - ۳۳

پاسخ: گزینه ۱

سراسری ۱۴۰۱

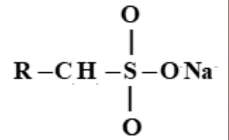
متوسط

گزینه «۱»

درست - تمامی اتمها با پیوند اشتراکی به یکدیگر متصل شده‌اند.

درست

نادرست

عدد اکسایش S = 6 - 2 = 4

عدد اکسایش S = 6 - 8 = -2

نادرست

جرم مولی $C_{10}H_{21} - C_6H_5 - SO_3^- Na^+ = 320 g \cdot mol^{-1}$ نادرست

پاسخ: گزینه ۳

خارج از کشور ۱۴۰۱

متوسط

گزینه «۲»

الف) درست $\frac{[H^+]_1^2}{1 - [H^+]_1^2} = 10 = \frac{[H^+]_1}{[H^+]_2} < \sqrt{10}$

ب) نادرست

$10 \approx \frac{M\alpha_1^2}{M\alpha_2^2} \Rightarrow \frac{\alpha_1}{\alpha_2} = \sqrt{10}$ و شمار یونها $2M\alpha \Rightarrow$ نسبت $= \frac{\alpha_1}{\alpha_2} = \sqrt{10}$

پ) با تغییر غلظت ثابت یونش تغییر نمی‌کند.

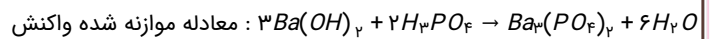
ت) درست: $\alpha_2 > \alpha_1 \rightarrow \frac{M - M\alpha_2}{M - M\alpha_1}$ یونیده نشده

پاسخ: گزینه ۲

سراسری ۱۴۰۱

متوسط

گزینه «۲»

مولاریته $Ba(OH)_2 = \frac{427/5 \times 10^{-3} g \times \frac{1 mol}{174 g}}{250 \times 10^{-3} L} = 10^{-2} \rightarrow [OH^-] = n \cdot M = 2 \times 10^{-2} \rightarrow [H^+] = 5 \times 10^{-13}$

$\rightarrow pH = -\log 5 \times 10^{-13} = 12/3$

$? MgBa_3(PO_4)_2 = 150 \times 10^{-3} L$ محلول $\times \frac{10^{-2} mol Ba(OH)_2}{1 L$ محلول $\times \frac{1 mol$ رسوب $Ba(OH)_2}{3 mol Ba(OH)_2} \times \frac{60 g}{1 mol} \times \frac{1 mg}{10^{-3}} = 300/5$

پاسخ: گزینه ۳

درصد نیاسیگونی ۴۶%

متوسط

گزینه «۲»

$1 mol NaOH = 40 g$ صابون $1 mol NaOH = 489/6 g$ صابو

= 2 mol NaOH

$$pH = 13.7 \rightarrow [H^+] = 10^{-13.7} = 2 \times 10^{-14} \text{ mol. L}^{-1} \Rightarrow$$

$$[OH^-] \times [H^+] = 10^{-14}$$

$$[OH^-] = \frac{10^{-14}}{2 \times 10^{-14}} = 0.5 \text{ mol. L}^{-1}$$

$$[NaOH] = [OH^-] = 0.5 \text{ mol. L}^{-1}$$

$$? \text{ mL محلول} = 2 \text{ mol NaOH} \times \frac{1 \text{ L محلول}}{0.5 \text{ mol NaOH}} \times \frac{1000 \text{ mL}}{1 \text{ L محلول}} = 4 \times 10^3 \text{ mL}$$

پاسخ: گزینه ۳

گزینه «۳»

بررسی موارد:

مورد اول) نادرست. برخی از بازهای آرنیوس مانند NH_3 فاقد یون هیدروکسید در ساختار خود هستند ولی به محض ورود به آب باعث ایجاد یون OH^- می‌شوند.

مورد دوم) نادرست. $P^H = 0.3$ واحد کاهش پیدا می‌کند.

$$\Delta p^H = -\log n = -\log 2 = -0.3$$

مورد سوم) درست. با توجه به سؤال HX اسید قوی‌تر است.

مورد چهارم) نادرست. بسیاری از جامدهای یونی اکسیژن‌دار مانند CaO و Na_2O در واکنش با آب یون OH^- تولید می‌کنند.

پاسخ: گزینه ۱

گزینه «۱»

ابتدا جرم KOH را به دست می‌آوریم:

$$ppm = \frac{\text{جرم حل شونده}}{\text{جرم محلول}} \times 10^6 \Rightarrow 840 = \frac{x}{100} \times 10^6$$

$$\Rightarrow x = 0.084 \text{ g KOH}$$

$$? \text{ mol Fe(OH)}_3 = 0.084 \text{ g KOH} \times \frac{1 \text{ mol KOH}}{56 \text{ g KOH}} \times \frac{2 \text{ mol Fe(OH)}_3}{6 \text{ mol KOH}} = 5 \times 10^{-4} \text{ mol Fe(OH)}_3$$

پاسخ: گزینه ۴

گزینه «۴»

ابتدا مقدار مول Na_2SO_4 را به دست می‌آوریم:

$$? \text{ mol Na}_2\text{SO}_4 = 90 \text{ g Na}_2\text{SO}_4 \times \frac{1 \text{ mol محلول}}{172 \text{ g محلول}} \times \frac{10^{-3} \text{ L}}{1 \text{ mL}}$$

$$\times \frac{5 \text{ mol Na}_2\text{SO}_4}{1 \text{ L محلول}} = 375 \times 10^{-3} \text{ mol Na}_2\text{SO}_4$$

$$? \text{ g Na}^+ = 375 \times 10^{-3} \text{ mol Na}_2\text{SO}_4 \times \frac{2 \text{ mol Na}^+}{1 \text{ mol Na}_2\text{SO}_4} \times \frac{23 \text{ g Na}^+}{1 \text{ mol Na}^+}$$

$$= 1725 \text{ g Na}^+$$

$$? \text{ mL} = 375 \times 10^{-3} \text{ mol Na}_2\text{SO}_4 \times \frac{1 \text{ mol BaCl}_2}{1 \text{ mol Na}_2\text{SO}_4}$$

$$\times \frac{1 \text{ mL محلول}}{0.4 \text{ mol BaCl}_2} = 937.5 \text{ mL محلول}$$

پاسخ: گزینه ۳

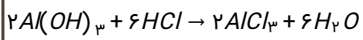
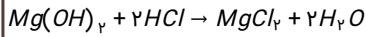
گزینه «۳»

متوسط نمرات سری ۱۳۰۱

پاسخ: گزینه ۴

گزینه «۲»

متوسط نمرات سری ۱۳۰۱

$$[H^+] = 10^{-1.7} \Rightarrow [H^+] = 0.02 \text{ mol/L}^{-1}$$

$$\frac{1/6 \times 10^{-3}}{58} = \frac{mHCl \times 0.02}{2 \times 1000} \Rightarrow HCl = 2 \text{ ml}$$

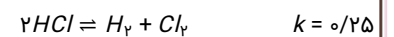
$$\frac{2/9 \times 10^{-3}}{78 \times 2} = \frac{mHCl \times 0.02}{6 \times 1000} \Rightarrow HCl = 7/5 \text{ ml}$$

پاسخ: گزینه ۳

گزینه «۳»

$$1.09/5 \text{ g HCl} \times \frac{1 \text{ mol HCl}}{36/5 \text{ g HCl}} = 3 \text{ mol HCl}$$

$$\xrightarrow{\text{در ظرف ۱ لیتری}} 3 \text{ mol} \cdot L^{-1} = [HCl]$$

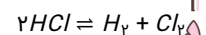

$3 \text{ mol} \cdot L^{-1}$	0	0
$-2x$	$+x$	$+x$
$3-2x$	x	x

$$K = \frac{[H_2][Cl_2]}{[HCl]^2} \Rightarrow 0.25 = \frac{x \cdot x}{(3-2x)^2}$$

$$\Rightarrow 0.25 = \frac{x^2}{(3-2x)^2} \Rightarrow x = 0.75$$

پس در تعادل:

اولیه $3 \text{ mol} \cdot L^{-1}$

$$\frac{-2x = 2(0.75) = 1.5}{\text{مقدار تعادلی } 3 - 1.5 = 1.5}$$

$$\text{درصد تجزیه شده} = \frac{1.5}{3} \times 100 = 50\%$$

پاسخ: گزینه ۳

گزینه «۳»

از واکنش اسیدهای با غلظت‌های یکسان با یک فلز می‌توان به قدرت اسیدی آن‌ها پی برد؛ به این صورت که هرچه سرعت انجام این واکنش بالاتر باشد، اسید قوی‌تر و مقدار یون هیدرونیوم آزاد شده بیشتر است. پس در دو شکل موجود در صورت سؤال اسید موجود در شکل B قوی‌تر از اسید موجود در شکل A است.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه‌ها، «۱» و «۲» درواکلریک اسید در محامه‌ها خاصیت اسیدی آن محامه‌ها را از اسید بیشتر است و فراورده بیشتری تولید می‌کند.

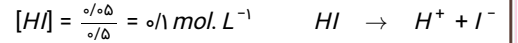
گزینه «۴»: چون مقدار گاز هیدروژن تولید شده در محلول B از A بیشتر است، نتیجه می‌گیریم که اسید موجود در محلول B از اسید موجود در محلول A قوی‌تر است.

پاسخ: گزینه ۳
 قلمچی ۱۴۰۰ درصد پاسخگویی ۱۹٪ متوسط

گزینه «۲»

با انحلال هیدروژن یدید در آب، محلول هیدرویدیک اسید $HI(aq)$ به وجود می‌آید که به‌طور کامل یونیده می‌شود.

$$? \text{ mol HI} = 6/4 \text{ g HI} \times \frac{1 \text{ mol HI}}{128 \text{ g HI}} = 0/05 \text{ mol HI}$$

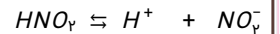
$$0/1 - 0/1 \quad + 0/1 \quad + 0/1$$

از آنجا که HI به‌طور کامل در آب یونیده می‌شود، تا قبل از حل شدن نیترواسید $[H^+]$ برابر 0/1 مولار می‌باشد.

$$? \text{ mol HNO}_3 = 5 \text{ g HNO}_3 \times \frac{1 \text{ mol HNO}_3}{63 \text{ g HNO}_3} \times \frac{100 \text{ g}}{94 \text{ g}} = 0/1 \text{ mol HNO}_3$$

$$[HNO_3] \text{ اولیه} = \frac{0/1}{0/5} = 0/2 \text{ mol} \cdot L^{-1}$$

تغییرات غلظت HNO_3 را تا رسیدن به تعادل بررسی می‌کنیم. غلظت $H^+(aq)$ موجود در محلول، برابر حاصل جمع غلظت یون H^+ تولید شده بر اثر یونش HI و غلظت H^+ تولید شده بر اثر یونش HNO_3 است. در عبارت ثابت تعادل، باید غلظت H^+ تولید شده توسط دو اسید را قرار دهیم.

$$\begin{array}{ccc} \text{غلظت اولیه} & 0/2 & 0/1 & 0 \end{array}$$

$$\begin{array}{ccc} -x & +x & +x \end{array}$$

$$\begin{array}{ccc} \text{غلظت نهایی} & 0/2 - x & 0/1 + x & x \end{array}$$

$$K_{HNO_3} = \frac{[H^+][NO_3^-]}{[HNO_3]_{\text{تعادلی}}} \rightarrow 0/05 = \frac{(0/1+x)x}{0/2-x}$$

$$\frac{0/05}{1/20} \rightarrow 20x^2 + 2x = 0/2 - x \Rightarrow 20x^2 + 3x - 0/2 = 0$$

$$x = \frac{-3 \pm \sqrt{9 - 4(20)(-0/2)}}{40} = \frac{-3 \pm 5}{40} = +0/05 \text{ mol} \cdot L^{-1}$$

$$[H^+] = 0/1 + x \xrightarrow{x=0/05} [H^+] = 0/15 \text{ mol} \cdot L^{-1}$$

$$\xrightarrow{\text{دمای } 25^\circ C} [H^+][OH^-] = 10^{-14} \Rightarrow [OH^-] = \frac{10^{-14}}{0/15}$$

$$= \frac{100}{15} \times 10^{-14} \approx 6/6 \times 10^{-14} \text{ mol} \cdot L^{-1}$$

پاسخ: گزینه ۳
 قلمچی ۱۴۰۰ درصد پاسخگویی ۳۴٪ متوسط

گزینه «۲»

تعداد هیدروژن‌های یک اسید چرب باید زوج باشد. بنابراین تنها گزینه درست گزینه «۲» است. همچنین اسیدهای چرب دارای ۲ اتم اکسیژن هستند.

پاسخ: گزینه ۳
 قلمچی ۱۴۰۰ درصد پاسخگویی ۳۰٪ متوسط

گزینه «۲»

$$\text{غلظت ppm} = \frac{\text{ونده}}{\text{}} \Rightarrow x = 190 \text{ mg F}^-$$

$$? \text{ mol } F^- = 190 \times 10^{-3} \text{ g } F^- \times \frac{1 \text{ mol } F^-}{19 \text{ g } F^-} = 0.01 \text{ mol } F^-$$

شمار مولکول های یونیده شده
مذاب کل مولکول های حل شده

$$\alpha = \frac{\text{شمار مولکول های یونیده شده}}{\text{مذاب کل مولکول های حل شده}}$$

$$\Rightarrow 0.024 = \frac{0.01 \text{ mol}}{x \text{ mol}} \Rightarrow x = \frac{0.01}{0.024} \text{ mol HF}$$

$$? \text{ g HF} = \frac{0.01}{0.024} \text{ mol HF} \times \frac{20 \text{ g HF}}{1 \text{ mol}} = 8.3 \text{ g HF}$$

متوسط درصد پاسخگویی ۳۱٪ قلمچی ۱۴۰۰ گزینته های دائم دار ۴

گزینه ۳ پاسخ:

گزینه «۳»

موارد اول و سوم درست است. بررسی موارد:

مورد اول: HI یک اسید قوی با ثابت یونش بسیار بزرگ است؛ درحالی که HCN یک اسید ضعیف با ثابت یونش بسیار کوچک است.

مورد دوم: به فرایندی که در آن یک ترکیب مولکولی (نه یونی) در آب به یون های مثبت و منفی تبدیل می شود، یونش می گویند.

مورد سوم: کربوکسیلیک اسیدها از جمله اسیدهای ضعیف هستند که فقط هیدروژن گروه کربوکسیل آن ها می تواند به صورت یون هیدرونیوم وارد محلول شود.

مورد چهارم: اسیدهای قوی را می توان محلولی شامل یون های آب پوشیده دانست، به طوری که در آن ها تقریباً مولکول های یونیده نشده یافت نمی شود.

متوسط درصد پاسخگویی ۲۴٪ قلمچی ۱۴۰۰

گزینه ۴ پاسخ:

گزینه «۲»

ابتدا غلظت آمونیاک را به دست می آوریم:

$$pH = 12/3 \Rightarrow [H^+] = 10^{-12/3} = 10^{-4}$$

$$= 10^{-13} \times 10^{0/7} = 5 \times 10^{-13} \text{ mol. L}^{-1}$$

$$[H^+][OH^-] = 10^{-14} \Rightarrow [OH^-] = \frac{10^{-14}}{5 \times 10^{-13}} = 0.02 \text{ mol. L}^{-1}$$

$$\alpha = \frac{[OH^-]}{[NH_3]} \Rightarrow 0.05 = \frac{0.02}{[NH_3]}$$

$$\Rightarrow [NH_3] = 0.4 \text{ mol. L}^{-1}$$

حال حجم محلول اسید مورد نیاز را تعیین می کنیم:

$$? \text{ L محلول} = 5 \text{ L محلول} \times \frac{0.4 \text{ mol } NH_3}{1 \text{ L محلول}} \times \frac{1 \text{ mol } HNO_3}{1 \text{ mol } NH_3} \times \frac{1 \text{ L محلول}}{0.2 \text{ mol } HNO_3} = 10 \text{ L محلول}$$

متوسط درصد پاسخگویی ۲۳٪ قلمچی ۱۴۰۰

گزینه ۲ پاسخ:

گزینه «۲»

با توجه به آن که NaOH یک باز قوی تک ظرفیتی است، داریم:

$$pH = 12/3 \Rightarrow [H^+] = 10^{-12/3} \Rightarrow [H^+][OH^-] = 10^{-14}$$

$$\Rightarrow [OH^-] = 10^{-14/3} \Rightarrow [OH^-] = 2 \times 10^{-2} \text{ mol. L}^{-1}$$

$$M_{NaOH} = 2 \times 10^{-2} \text{ mol. L}^{-1}$$

$$? \text{ g NaOH} = 100 \text{ mL محلول} \times \frac{1 \text{ L محلول}}{1000 \text{ mL محلول}} \times \frac{0.2 \text{ mol NaOH}}{1 \text{ L محلول}}$$

$$\times \frac{40 \text{ g NaOH}}{1 \text{ mol NaOH}} = 8 \times 10^{-2} \text{ g NaOH}$$

برای محلول اسیدی می توان نوشت:

$$M = \frac{[H^+]}{\alpha} = \frac{2 \times 10^{-5}}{2 \times 10^{-2}} = 10^{-3} \text{ mol. L}^{-1}$$

$$? \text{ mg HA} = 100 \text{ mL محلول} \times \frac{1 \text{ L محلول}}{1000 \text{ mL محلول}} \times \frac{10^{-3} \text{ mol HA}}{1 \text{ L محلول}}$$

$$\times \frac{60 \text{ g HA}}{1 \text{ mol HA}} \times \frac{1000 \text{ mg HA}}{1 \text{ g HA}} = 6 \text{ mg HA}$$

متوسط

درصد پاسخگویی: ۲۴%

قلمچی: ۱۴۰۰

پاسخ: گزینه ۳

گزینه «۲»

ابتدا pH اسید عصاره گوجه‌فرنگی را بدست می‌آوریم:

$$[H^+] = 4 \times 10^{-6} [OH^-] \xrightarrow{[H^+][OH^-] = 10^{-14}}$$

$$[H^+] = 2 \times 10^{-7} \text{ mol. L}^{-1} \Rightarrow pH = -\log[H^+]$$

$$\Rightarrow pH = -\log(2 \times 10^{-7}) = -\log 2 - \log 10^{-7} = 4 - 0.3 = 3.7$$

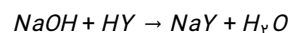
pH محلول اسید HX نیز برابر ۳/۷ است. می‌دانیم غلظت H^+ با غلظت HX برابر است.

$$? \text{ mol HX} = 48 \times 10^{-3} \text{ g HX} \times \frac{1 \text{ mol HX}}{120 \text{ g HX}} = 4 \times 10^{-5} \text{ mol HX}$$

$$\Rightarrow [H^+] = \frac{n}{V} = \frac{4 \times 10^{-5}}{2} = 2 \times 10^{-5} \text{ mol. L}^{-1} \Rightarrow pH = -\log[H^+]$$

$$\Rightarrow pH = -\log(2 \times 10^{-5}) = 3.7$$

اکنون واکنش خنثی‌سازی HY و سود را نوشته و طبق محاسبات استوکیومتری تعیین می‌کنیم برای خنثی کردن ۴ گرم اسید چند گرم باز نیاز است:

$$? \text{ g NaOH} = 4 \text{ g HY} \times \frac{1 \text{ mol HY}}{100 \text{ g HY}} \times \frac{1 \text{ mol NaOH}}{1 \text{ mol HY}} \times \frac{40 \text{ g NaOH}}{1 \text{ mol NaOH}} = 1.6 \text{ g NaOH}$$

متوسط

درصد پاسخگویی: ۲۱%

قلمچی: ۱۴۰۰

پاسخ: گزینه ۴

گزینه «۲»

غلظت HA برابر است با:

$$? \text{ mol HA} = 20 \text{ g HA} \times \frac{1 \text{ mol HA}}{100 \text{ g HA}} = \frac{1}{5} \text{ mol HA}$$

$$[HA] = \frac{n}{V} = \frac{0.2}{1} = 0.2 \text{ mol. L}^{-1}$$

$$[H^+] = \alpha_{HA} \cdot [HA] = 0.2 \alpha_{HA}$$

$$? \text{ mol HB} = 16 \text{ g HB} \times \frac{1 \text{ mol HB}}{64 \text{ g HB}} = \frac{1}{4} \text{ mol HB}$$

غلظت HB برابر است با: $\frac{1}{4} \text{ mol HB}$

$$[HB] = \frac{n}{V} = \frac{0.25}{1} = 0.25 \text{ mol. L}^{-1}$$

$$[H^+] = \alpha_{HB} [HB] = 0.25 \alpha_{HB}$$

در نهایت:

$$[H^+]_{HA} = [H^+]_{HB} \Rightarrow 0.2 \alpha_{HA} = 0.25 \alpha_{HB} \Rightarrow \frac{\alpha_{HA}}{\alpha_{HB}} = 1.25$$

که این نسبت فقط در گزینه «۲» وجود دارد

متوسط

درصد پاسخگویی: ۲۴%

قلمچی: ۱۴۰۰

پاسخ: گزینه ۱

گزینه «۱»

$$? \text{ mol HCl} = 0.42 \text{ g NaHCO}_3 \times \frac{1 \text{ mol NaHCO}_3}{84 \text{ g NaHCO}_3}$$

$$\times \frac{1 \text{ mol HCl}}{1 \text{ mol NaHCO}_3} = 5 \times 10^{-3} \text{ mol HCl}$$

$$[H^+] = \frac{5 \times 10^{-3}}{0.1} = 5 \times 10^{-2} \text{ mol} \cdot L^{-1}$$

$$pH = -\log[H^+] = -(\log 5 \times 10^{-2}) = 1.3$$

$$\text{pH} = 1.3 \Rightarrow [OH^-] = 0.1 \text{ mol} \cdot L^{-1} \Rightarrow M_{Ba(OH)_2} = 0.05 \text{ mol} \cdot L^{-1}$$

$$? \text{ mL محلول} = 5 \times 10^{-3} \text{ mol HCl} \times \frac{1 \text{ mol CO}_3}{1 \text{ mol HCl}} \times \frac{1 \text{ mol Ba(OH)}_2}{1 \text{ mol CO}_3}$$

$$\times \frac{1 \text{ L Ba(OH)}_2 \text{ محلول}}{5 \times 10^{-2} \text{ mol Ba(OH)}_2} \times \frac{1000 \text{ mL}}{1 \text{ L محلول Ba(OH)}_2} = 100 \text{ mL محلول}$$

متوسط

خارج از کشور ۱۱۴۰۰

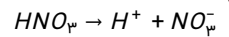
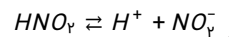
گزینه ۴

پاسخ:

گزینه «۲»

گزینه «۱»: سرعت واکنش فلز منیزیم با محلول با قدرت اسیدی بیشتر (نیتریک اسید) بیشتر است.

گزینه «۲»: معادله یونش دو اسید به صورت زیر است:

با توجه به آنکه غلظت اولیه دو اسید یکسان است. داریم:

$$1 \text{ L محلول} \times \frac{0.1 \text{ mol HNO}_2}{1 \text{ L محلول}} \times \frac{1 \text{ mol NO}_2^-}{1 \text{ mol HNO}_2} \times \frac{62 \text{ g NO}_2^-}{1 \text{ mol NO}_2^-}$$

$$= 6.2 \text{ g NO}_2^-$$

درجه یونش اسید ضعیف HNO_2 را α در نظر می‌گیریم:

$$1 \text{ L محلول} \times \frac{0.1 \text{ mol HNO}_2}{1 \text{ L محلول}} \times \frac{1 \text{ mol NO}_2^-}{1 \text{ mol HNO}_2} \times \frac{62 \text{ g NO}_2^-}{1 \text{ mol NO}_2^-} \times \alpha$$

$$= 4.15 \alpha \text{ g NO}_2^-$$

$$\text{جرم اختلاف} = 6.2 - 4.15 \alpha$$

اگر $a = 1$ باشد، اختلاف برابر $1/6$ گرم است. اما با توجه به اینکه $a > 1$ است اختلاف قطعاً بیشتر از $1/6$ گرم خواهد بود.

گزینه «۳»: در محلول (I) برخلاف محلول (I) مولکول‌های یونیده نشده نیز وجود دارد، بنابراین شمار مولکول‌ها در محلول (I) بیشتر از محلول (II) است.

گزینه «۴»: pH محلول (II) کمتر از pH محلول (I) است. زیرا غلظت یون هیدرونیوم در محلول (II) بیشتر از محلول (I) است.

متوسط

کنکور نسرالسنجی ۱۱۴۰۰

گزینه ۱

پاسخ:

گزینه «۱»

قسمت اول:

$$[H^+]_A = [H^+]_D$$

$$\alpha_{HA} M_{HA} = \alpha_{HD} M_{HD} \Rightarrow \frac{M_{HD}}{M_{HA}} = \frac{\alpha_{HA}}{\alpha_{HD}} = \frac{1/100}{2/100} = 4/8$$

قسمت دوم:

$$[H^+] = \alpha_{HA} M_{HA} = \frac{1/100}{100} \times 0.05 = 6 \times 10^{-6} \text{ mol} \cdot L^{-1}$$

$$pH = -\log[H^+] = -\log 6 \times 10^{-6} = 4 - \log 2 - \log 3$$

پاسخ: گزینه ۳

خارج از کشور ۱۱۴۰۰

متوسط

گزینه «۳»

عبارت اول: نور در هنگام عبور از کلویید، برخلاف محلول، پخش می‌شود.

عبارت دوم: درست است.

عبارت سوم: مقایسه ذره‌های سازنده انواع مخلوط‌ها به صورت زیر است:

محلول > کلویید > سوسپانسیون: مقایسه اندازه ذره‌ها

عبارت چهارم: آب گل‌آلود نمونه‌ای از سوسپانسیون بوده که ناپایدار است و ذره‌های تشکیل دهنده آن به مرور زمان رسوب می‌کند.

پاسخ: گزینه ۳

کشور سرانبری ۱۱۴۰۰

متوسط

گزینه «۳»

عبارت‌های (ب) و (ت) درست‌اند. بررسی عبارت‌ها:

عبارت (الف): شربت معده سوسپانسیون و سیر کلویید است.

عبارت (ب): در مخلوط آب و روغن پایدار شده با استفاده از صابون، جزء آنیونی صابون در اطراف قطره روغن قرار گرفته و آن و از ته‌نشین شدن آن جلوگیری می‌کند.

عبارت (پ): کلوییدها، مخلوطی ناهمگن بوده و نور را پخش می‌کنند. اما ته‌نشین نمی‌شوند.

عبارت (ت): محلول‌ها از یون‌ها یا مولکول‌ها و کلوییدها از توده‌های مولکولی با اندازه‌های متفاوت تشکیل می‌شوند.

پاسخ: گزینه ۳

قلمچی ۱۱۳۹۹

درصد یاسخگونی ۳۵%

متوسط

گزینه «۳»

چون pH دو اسید برابر است، غلظت یون هیدرونیوم $[H^+]$ ، در محلول هر دو مساوی است.

$$[H^+]_{HCl} = [H^+]_{CH_3COOH} = M \cdot \alpha = 0.12 \times 0.15$$

$$= 0.018 \text{ mol} \cdot L^{-1}$$

در هیدروکلریک‌اسید به علت قوی بودن اسید، همواره:

$$[H^+] = M = 0.018 \text{ mol} \cdot L^{-1}$$

$$?gNaOH = 200 \text{ mL HCl} \times \frac{1 \text{ L HCl}}{1000 \text{ mL HCl}} \times \frac{0.018 \text{ mol HCl}}{1 \text{ L HCl}}$$

$$\times \frac{1 \text{ mol NaOH}}{1 \text{ mol HCl}} \times \frac{40 \text{ g NaOH}}{1 \text{ mol NaOH}} = 0.144 \text{ g NaOH}$$

پاسخ: گزینه ۱

قلمچی ۱۱۳۹۹

درصد یاسخگونی ۳۶%

متوسط

گزینه «۱»

از نسبت غلظتی هیدرونیوم این دو محلول داریم:

$$\frac{[H^+]_{HA}}{[H^+]_{HB}} = \frac{10^{-pH_{HA}}}{10^{-pH_{HB}}} = \frac{M_{HA} \times \alpha_{HA}}{M_{HB} \times \alpha_{HB}}$$

$$\Rightarrow \frac{10^{-pH_{HB} - 17}}{10^{-pH_{HB}}} = 10^{-17} \approx 2 \times 10^{-2} = \frac{1}{10} \times \frac{\alpha_{HA}}{\alpha_{HB}} \Rightarrow \frac{\alpha_{HB}}{\alpha_{HA}} = 5$$

برای نسبت ثابت یونش، است:

$$\frac{K_{TDB}}{K_{HA}} = \frac{M_{HA} \times \alpha_{TDB}^2}{M_{HA} \times \alpha_{HA}^2} = \frac{10}{1} \times 5^2 = 250$$

پاسخ: گزینه ۴

گزینه «۴»

محلول ۲۰ درصد جرمی HA، یعنی ۲۰ گرم HA در ۱۰۰ گرم محلول حل شده است؛ غلظت محلول را حساب می‌کنیم:

$$\frac{20gHA}{100g\text{ محلول}} \times \frac{1molHA}{216gHA} \times \frac{1000mL}{1L} \times \frac{1000mL}{1L} = 1mol \cdot L^{-1}$$

راه پیشنهادی: برای به دست آوردن غلظت محلول از فرمول زیر نیز می‌توانیم استفاده کنیم:

$$M = \frac{10ad}{\text{جرم مولی}} \rightarrow M = \frac{10 \times 20 \times 1000}{216} = 1mol \cdot L^{-1}$$

سپس غلظت یون هیدرونیوم را از طریق غلظت اسید و درجه یونش آن، محاسبه می‌کنیم:

$$[H^+] = M \times \alpha \rightarrow [H^+] = 1 \times 0.04 = 0.04mol \cdot L^{-1}$$

$$pH = -\log[H^+] \rightarrow pH = -\log 4 \times 10^{-2} = -(0.6 - 2) = 1.4$$

پاسخ: گزینه ۲

گزینه «۲»

نیترواسید قوی‌تر از استیک‌اسید بوده و در نتیجه به ازای غلظت یکسان، غلظت ذره‌های موجود در محلول نیترواسید بیشتر است.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: هیدروکلریک‌اسید، یک اسید قوی بوده و در نتیجه معادله یونش آن یک‌طرفه (نه تعادلی) است: $HCl(aq) \rightarrow H^+(aq) + Cl^-(aq)$

گزینه «۳»: این اختلاف برابر با ۰/۱ مول بر لیتر خواهد بود.

گزینه «۴»: اسیدی که نمودار یونش آن در شکل (۱) داده شده است یک اسید ضعیف بوده و در نتیجه در محلول آن (شکل ۲)، باید مولکول HA نیز داشته باشیم.

پاسخ: گزینه ۳

گزینه «۳»

ابتدا به کمک تعداد یون‌های موجود در محلول، شمار مول‌ها و مولاریته H^+ را به دست می‌آوریم: $HA = H^+ + A^-$

$$[H^+] = 2/40.8 \times 10^{-2} \cdot \frac{1mol \cdot L^{-1}}{6.02 \times 10^{23} \cdot L^{-1}} \times \frac{1molH^+}{2mol \cdot L^{-1}} \times \frac{1}{0.1L} = 0.002mol \cdot L^{-1}$$

حال به کمک $[H^+]$ می‌توانیم به درجه یونش و نهایتاً به درصد یونش برسیم:

$$[H^+] = M\alpha \Rightarrow 0.002 = 0.1 \times \alpha \Rightarrow \alpha = 0.02$$

=

و نهایتاً از رابطه $K_a = \frac{M\alpha^2}{1-\alpha}$ به ثابت یونش می‌رسیم:

$$K_a = \frac{M\alpha^2}{1-\alpha} \Rightarrow K_a = \frac{0.1 \times (0.02)^2}{1-0.02} \approx 4 \times 10^{-5}mol \cdot L^{-1}$$

پاسخ: گزینه ۱

گزینه «۱»

این نوع حل شونده یک اسید آربوس است، زیرا با حل شدن در آب غلظت یون هیدرونیوم زیاد شده است.

$$\text{درصد یونش} = \frac{\text{مولکول های تفکیک شده}}{\text{شمار مولکول های اولیه}} \times 100$$

$$\Rightarrow \text{درصد یونش} = \frac{4}{6} \times 100 \approx 67\%$$